

ТРУДОВЕ ПРАВО, ПРАВО СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Божко Є.І.

студент;

Кисельова О.І.

*кандидат юридичних наук, доцент,
Навчально-науковий інститут права
Сумського державного університету*

РОЛЬ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ У ПИТАННЯХ КОНТРОЛЮ ЗА ДОДЕРЖАННЯМ ТРУДОВОГО ЗАКОНОДАВСТВА

Україна – незалежна, молода держава, яка на даний час перебуває на етапі розвитку. Державними органами впроваджуються різноманітні програми щодо покращення тієї чи іншої сфери життя суспільства. В момент коли Україна перейшла до ринкових відносин, потреба в удосконаленні механізмів захисту прав, свобод та законних інтересів найманих працівників значно виросла, тож не виключенням стала і сфера покращення державного контролю за додержанням законодавства про працю. Втручання держави, щодо вирішення проблем які склалися в зазначеній сфері, є дуже важливим та вимагає належного нормативного вдосконалення, так як реалізація права на працю є однією з основних форм діяльності суспільства.

Ст. 140 Конституції України передбачає право територіальних громад самостійно вирішувати питання місцевого значення [1]. Зважаючи на те, що місцеве самоврядування починає все більше впливати на соціально-економічні та політичні процеси держави, бо є найдемократичнішим інститутом суспільства, актуальним є питання дослідження новацій законодавства України щодо його повноважень.

Стаття 34 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» зазначає, що: «до відання виконавчих органів міських рад міст обласного значення та об'єднаних територіальних громад належать повноваження:

– здійснення на відповідних територіях контролю за додержанням законодавства про працю та зайнятість населення у порядку, встановленому законодавством;

– накладення штрафів за порушення законодавства про працю та зайнятість населення у порядку, встановленому законодавством» [2].

Необхідно звернути увагу на те, що саме Постановою КМУ від 26 квітня 2017 р. № 295 «Деякі питання реалізації статті 259 Кодексу законів про працю України та статті 34 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» виконавчі органи міських рад та об'єднаних територіальних громад отримали роз'яснення щодо порядку реалізації контрольних повноважень за додержанням законодавства про працю.

Відповідно до пункту 3 статті 4 Європейської хартії місцевого самоврядування, яка зазначає, що «публічні повноваження, як правило, здійснюються переважно тими органами публічної влади, які мають найтісніший контакт з громадянином. Наділяючи тими чи іншими повноваженнями інший орган, необхідно враховувати обсяг і характер завдання, а також вимоги досягнення ефективності та економії» [3].

Аналізуючи вище зазначену норму, можна говорити, що прийняття Кабінетом Міністрів України Постанови № 295, зробило великий крок не тільки в напрямку адаптації норм українського законодавства до Європейської хартії місцевого самоврядування, а й взагалі до міжнародних стандартів. Звичайно, «найтісніший контакт», в нашому випадку з роботодавцями, мають саме органи місцевого самоврядування. Ефективність впровадження даного роду повноважень також буде високою, бо саме органи, які діють на найнижчих щаблях, можуть детально і об'єктивно дати визначення проблеми конкретного об'єкта контролю, в конкретній місцевості його діяльності.

Розглядаючи Постанову № 295 можна зазначити, що державний контроль за додержанням законодавства про працю здійснюється інспекторами праці. Документом, що підтверджує належність посадової особи до органів Держпраці або її територіальних органів, виконавчих органів рад, є посвідчення інспектора праці. Дане посвідчення повинно відповідати формі, яка встановлюється Мінсоцполітики. Контрольні повноваження виконуються у формі проведення інспекційних відвідувань та невіїзних інспектувань [4].

Дуже важливим є те, що Постанова № 295 має превентивний характер. Інспекторам праці надано право проводити аналіз дотримання законодавства про працю. Такий аналіз має на меті не застосування штрафних санкцій до роботодавця, а попередження вчинення нових порушень трудового законодавства. Підтвердженням цього є така норма: «У разі виконання припису в установленій у ньому строк заходи до притягнення об'єкта відвідування та його посадових осіб до відповідальності не вживаються» [4].

На жаль, в нашій країні склалася думка про те, що коли у тебе «на порозі» інспектор, то це страшна біда, але ми повинні чітко зрозуміти, що Постановою № 295 інспектори праці основною ціллю своєї діяльності взяли допомогу роботодавцям. Самі ж роботодавці повинні належним чином використати ті можливості, які їм надає інспектор, для того, щоб їх діяльність повністю відповідала вимогам закону.

Отже, донедавна методи регулювання державного контролю за додержанням законодавства про працю на місцевому рівні були недостатньо налагоджені. Зараз, у зв'язку з недавніми змінами законодавства в даній сфері, ми можемо спостерігати, на нашу думку, позитивні зміни. Дослідивши Постанову № 295, можна стверджувати, що теоретична база для виконання покладених на ОМС завдань регламентована належним чином. Питання практичного застосування визначених повноважень органів місцевого самоврядування, на даному етапі перебувають в стані впровадження в суспільство, і звичайно потребують певного часу для того, щоб показати нам, чи доречними були ці зміни.

Подальше вдосконалення реалізації контролю за додержанням законодавства про працю вбачаємо в перейнятті досвіду західноєвропейських країн, який характеризується розвитком громадського контролю, та мінімізацією впливу держави у контрольно-наглядовій сфері.

Список використаних джерел:

1. Конституція України від 28 червня 1996 року № 254к/96-ВР/ Поточна редакція від 30.09.2016 [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>
2. Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні» № 280/97-вр/ Поточна редакція від 02.08.2017, [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/280/97-вр>
3. Європейська хартія місцевого самоврядування № 994_036/ Поточна редакція від 16.11.2009, [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу: http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/994_036
4. Постанова КМУ від 26 квітня 2017 р. № 295 «Деякі питання реалізації статті 259 Кодексу законів про працю України та статті 34 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні»», [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/295-2017-п>

Матвєєв О.В.

студент,

*Національний юридичний університет
імені Ярослава Мудрого*

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ТРУДОВИХ ВІДНОСИН ІНВАЛІДІВ

Принципи правового регулювання трудових відносин та безпосередньо пов'язаних з ними інших відносин, стосуються концептуальних питань трудового права.

Як зазначають В. П. Андрущенко та М. І. Горлач, «праця – це основна умова самого життя людини та суспільства» [7, с. 390].

На сьогодні для України питання працевлаштування інвалідів набуває особливого значення у зв'язку із суттєвою їх часткою в загальній структурі населення, що свідчить про масштабність проблеми інвалідності. Важливим документом, який визначає політику стосовно осіб із обмеженими можливостями, є Конвенція про права інвалідів, прийнята у грудні 2006 року Генеральною Асамблеєю ООН [2]. Стаття 27 Конвенції ООН про права інвалідів «Праця і зайнятість» передбачає збереження за інвалідами права на працю нарівні з іншими. Україна, як держава-учасниця, зобов'язана забезпечити та стимулювати реалізацію права на працю інвалідам шляхом прийняття відповідних заходів. Так, права громадян, у тому числі з інвалідністю, на працю закріплюються статтею 43 Конституції України де зазначено, що «кожен має право на працю, що включає можливість заробляти собі на життя працею яку він вільно обирає або на яку вільно погоджується»